Betreft: Raadsvergadering 23 April 2024
Agendapunt 10, 2e intrekkingsverzoek omgevingsvergunningen windpark Ospeldijk

Geacht Raadslid,

Volgende week 23 April zult u tijdens de raadsvergadering een mening moeten geven over agendapunt 10, de intrekking van de vergunningen van de windturbines Ospeldijk.
Mijn naam is Roland van Giesen, ik woon al meer dan 40 jaar in Nederweert en ik heb vanuit werkelijke bezorgdheid met de situatie, een zienswijze geschreven die o.a. in detail de toxiciteit van een Industriële Windturbine [IWT] toelicht. Ik zal belangrijke details tijdens het inspreken op 23 April nog verder toelichten door een korte presentatie te geven, inhoudelijk over toxiciteit én aansprakelijkheid, anno 2024.

Deze notitie gaat niet zo zeer over ons, maar over onze kinderen en kleinkinderen.

De reden dat ik u nu schrijf is dat ik dinsdag a.s. in 5 minuten tijd veel cijfers en gevolgtrekkingen in mijn presentatie moet stoppen om de technische tijdlijn duidelijk te maken. Ik vrees dat de 5 minuten te kort zijn en dat er daardoor mogelijk onduidelijkheid ontstaat over een voor ons allemaal te belangrijk onderwerp: volksgezondheid.

In deze brief wil ik kort toelichten wat de kern van het probleem is en welke impact dat kan gaan krijgen voor de Raad en het Bevoegd Gezag (BVGZ) qua aansprakelijkheid.
Ieder raadslid zal deze informatie toegestuurd krijgen.
<<< >>>

De antwoorden van het BVGZ betreffende de zienswijzen 2023, maken me zeer bezorgd:

Ter inzage legging
Van 6 oktober 2023 tot en met 16 november 2023 heeft een ontwerp van deze beschikking ter inzage gelegen. Tijdens deze periode konden zienswijze worden ingediend. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt. Voor de behandeling van de zienswijzen verwijzen we naar de bijlage “Nota van antwoord zienswijzen”. Geen van de ingediende zienswijzen geeft aanleiding om de beschikking te wijzigen.

1.4 De zienswijzen zijn behandeld
Door de indieners van het intrekkingsverzoek en een omwonende zijn zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn inhoudelijk behandeld. Ze geven geen aanleiding tot aanpassing van het besluit. Voor meer informatie wordt verwezen naar bijlage 2, nota van antwoord zienswijzen.

U kunt lezen dat ondanks de inhoudelijk totaal gewijzigde informatie over toxiciteit het BVGZ geen nieuwe / andere informatie herkent en daarmee de situatie van eind 2023 nog steeds aanmerkt als niet bedreigend voor de volksgezondheid! en daarmee ook aanduidt dat de besluitvorming om 4 x een IWT in Ospeldijk neer te zetten op goede gronden is gebaseerd.

In ALLE ZIENSWIJZEN sinds 2021 is gewezen op BISPHENOL A [BPA] in combinatie met dreigende GEZONDHEIDSPROBLEMEN. In de aangehechte presentatie vindt u informatie over BPA.
Telkens weer wordt BPA in relatie tot gezondheid in de beantwoording door het BVGZ niet (h)erkend.
Als voorbeeld het antwoord van het BVGZ in de laatste nota van antwoord zienswijzen (2024-04-23) – pg6: “*het is **niet mogelijk** om een uitspraak te doen over de gezondheidsrisico’s*”.
En vervolgens : “ *Mocht BPA in het milieu terecht komen dan is naar verwachting van de GGD de blootstelling klein omdat **we niet direct in aanraking komen** met de slijtageproducten van windturbines*”.

Dit antwoord gaat willens en wetens regelrecht tegen de wettelijke SMB richtlijn en het Voorzorgsbeginsel in: de wet schrijft dwingend voor dat er in geval van onzekerheid over mogelijk negatieve effecten voor de gezondheid en/of leefomgeving - voordat een besluit tot vergunnen wordt genomen- op basis van goed en **nauwkeurig wetenschappelijk onderzoek**, dient vastgesteld te worden wat de impact van de onzekerheid kan zijn en of dat dan wel vergund mag worden.
Voor wat betreft de 2e stellingname “dat de GGD het ook allemaal wel goed vindt” geldt hetzelfde: de GGD kan dit alleen maar stellen na gedegen wetenschappelijk onderzoek !
Bovenstaande duidt op nalatigheid en brengt voor de bevolking én de leefomgeving (drinkwater) een ongekend niet in te schatten risico met zich mee. Dit is wettelijk gezien onacceptabel !

NB. Er is anno 2024 nog steeds GÉÉN wetenschappelijk onderzoek gedaan door het RIVM óf door de GGD óf door de gemeente Nederweert voor wat betreft de negatieve effecten van epoxy fijnstof op de gezondheid en in de leefomgeving!

Het college stelt dat er geen nieuwe informatie is en dat suggereert dat zij ten tijde van de vergunningen verlening al op de hoogte waren van de gevaren van BPA en u als Raad / Raadslid dus ook.

Of hebben zij het probleem destijds in 2018 / 2019 onderschat en was u als Raad / Raadslid ten tijde van het ondertekenen van de Verklaring van geen bedenkingen verkeerd geïnformeerd?

Omwonenden (die niet door BVGZ zijn gevraagd om mee te doen in het participatie- / voorlichtingsproces en derhalve de informatie pas hebben gekregen toen de eerst spade in de grond ging) hebben u bij de eerste de beste mogelijkheid in 2021, middels e-mails, handhaving en zienswijze op de hoogte gebracht. Helaas is daar van het BVGZ een soortgelijk antwoord op gekomen als hierboven geschetst.

Het bij de Nederlandse Wind Energie Associatie aangesloten adviesbureau Bosch & van Rijn [B&vR] heeft op vraag van de gemeente gekeken naar fijnstof vanuit de Ospeldijkse IWT’s. B&vR hun onderzoek bestond uit het doorlezen van een wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit van Strathclyde waaruit bleek dat ongeveer 16 kilo epoxy fijnstof van een vergelijkbare windturbine gekomen is. De 16 kg werd geverifieerd bij “de windindustrie” en weggewuifd én dat laatste werd weer bevestigd door Factcheck Vlaanderen die ook door B&vR geraadpleegd is. Deze Factcheck Vlaanderen is niet industrie- en investeerder onafhankelijk en ook niet direct verbonden aan het uitvoeren van gedegen wetenschappelijke onderzoeken, maar wordt door uw onderzoekers van B&vR als tegenargument gebruikt om het onderzoek van de Universiteit van Strathclyde onderuit te halen.

Mogelijkerwijs is hierdoor de indruk gewekt dat “het allemaal wel meevalt” en heeft u als Raad verder geen effectanalyse gepleegd en is er daardoor ook niet ingegrepen?!

Nb. De windindustrie is op de hoogte van epoxystof en van de concrete gezondheidsproblematiek maar houden al hun onderzoeksresultaten hierover geheim.
Een weetje… Het RIVM spreekt zelfs nu al tot 14,4 kg BPA per IWT, maar stelt dat hier verder onderzoek aan gepleegd moet worden om goede data te verkrijgen.

In April 2023 zijn de richtlijnen betreffende BPA wederom aangescherpt door de EFSA. Ook daarvan bent u op de hoogte want onze informatie blijkt niet nieuw, zo stelt het college in de nota van beantwoording 2024.

Tegen beter weten in stelt het college nog steeds geen nieuwe informatie te hebben over dit onderwerp noch heeft de gemeente (lees ook “de Raad”) onderzoek gedaan, laat staan **voorzorg** gepleegd.

Ik als onderzoeker of de omwonenden van Ospeldijk weten niet of het gebruik van BPA in de wieken en het verspreiden daarvan door de exploitant/windindustrie aan de gemeente verteld is?
Mocht dit niet zo zijn dan is dit naar alle waarschijnlijkheid voor de Raad **een legale mogelijkheid** om zonder financiële gevolgen de Verklaring van geen bedenkingen te mogen herzien, Voorzorg te gaan plegen en als er aanleiding is tot een potentieel milieu delict de vergunningen in te laten trekken, waardoor het verspreiden van BPA in de leefomgeving wordt gestopt.
In het laatste geval zou u op basis van goede wetenschappelijke informatie, door uzelf aangezet, een zwaar milieu delict kunnen voorkomen.

Mocht u nog denken dat dit een aangedikt verhaal kan zijn bedenk dan dat Siemens Gamesa in 2023 bij **tachtig procent van alle door hun geplaatste windturbines** voor de kust van Engeland en Denemarken wegens wiekslijtage reparaties uitgevoerd heeft en het merendeel van de turbines zelfs voorzien heeft van nieuwe wieken. Dit alles binnen een periode van ca. drie jaar draaien na start. Een kostplaatje van vier miljard euro, dat doe je niet voor niets. We hebben voor wat betreft de epoxyharsen en/of leading edge coatings dus met een reëel slijtage probleem te maken!

In Ospeldijk draaien de IWT’s nu ook bijna drie jaar. Nemen we eens aan dat de oppervlakteslijtage van de wieken slechts 0,02 mm per jaar zou zijn - een factor 5 lager dan hierboven geschetst, dan nog kan er vanuit het neerdwarrelende epoxystof (ongeveer 215 kg / jaar voor Ospeldijk) grote hoeveelheden BPA vrijkomen in onze leefomgeving. Meer details vindt u in de presentatie.

Epoxy/BPA fijnstof in de leefomgeving zal niet alleen vanuit menselijke gezondheidsproblematiek financiële bijstand vragen, maar ook vanuit land-en akkerbouw, veeteelt en (drink)watervoorziening
De hamvraag gaat worden ”Wie is verantwoordelijk en wie gaat dit dan betalen?”.
Over het punt van financiele zorg en aansprakelijkheid vindt u in de presentatie informatie, ook over wat de mogelijke gevolgen voor de gemeente kunnen zijn en dat brengt me tot het laatste punt:

Tot dusver zijn “de Gemeente en zijn ambtenaren“ qua aansprakelijkheid altijd buiten schot gebleven. Op 6 maart 2024 echter, is door de rechter in Den Haag bepaald dat ambtenaren die, willens en wetens nalatig zijn of zijn geweest, strafrechtelijk vervolgd kunnen worden.
Met dit schrijven en door het geven van de presentatie tijdens het inspreken wil ik u waarschuwen dat u echt moet gaan (her)overwegen om voorzorg te gaan plegen en wel per direct. Is het niet voor de bescherming van de Nederweertenaar met de omwonenden in het bijzonder, doe het dan svp voor uzelf, u bent immers al een paar jaar op de hoogte!

Ik reken erop dat ik met bovengenoemde u in ieder geval aan het denken heb gezet en zie uit naar uw vragen a.s. dinsdag 23 April.

Met vriendelijke groet,
Roland van Giesen
E roland@van-giesen.com

Bijlage: 20240419 presentatie aan de raad op 23 april 2024 te Nederweert-informatief.pdf